



Opplysningsrådet for Veitrafikken
Jernbanetorget 4A
0154 OSLO

Oslo kommune - bymiljøetaten

HØRING: FORSKRIFT OM MIDLERTIDIG TRAFIKKREGULERENDE TILTAK

Det vises til høring fra 16.12.2015 angående å innføre kjøreforbud for diesel personbiler og dieseldrevet varetransport med eldre en Euro VI/Euro 6 – teknologi på de mest forurensede dager i Oslo.

Opplysningsrådet for Veitrafikken (OFV) er svært opptatt av innbyggernes helse. Det er en kjensgjerning at på enkelte dager kan forurensningen være så høy at barn med astma og bronkitt og voksne med hjerte- eller luftveislidelser bør holde seg innendørs i Oslo. Vi mener at det er viktig at mennesker i Oslo kan bevege seg fritt, også i perioder med fint og stabilt vær. Derfor er det riktig at Oslo kommune kommer med tiltak mot luftforurensing.

Vi støtter derimot ikke det tiltaket Bymiljøetaten foreslår med dieselforbud på forurensede dager. Og årsaken til at vi ikke støtter dieselforbudet er som følger:

Overordnet prinsipp: Alle må bidra

Det er et viktig prinsipp at forurenser betaler. Alle som forurenser skal betale, ikke bare en spesifikk gruppe. Et forbud mot dieselmotorer rammer kun bileiere med én type teknologi uavhengig av hvor mye NO_x, NO₂ og partikler bilen faktisk slipper ut. Det er velkjent at eldre biler, uansett drivstoff, har større utslipp av klimagasser og miljøforurensende stoffer enn nyere biler. Det meste av forskning på området slår dessuten fast at dieselmotorer som tilfredsstiller Euro VI/6 krav har lavere utslipp av NO_x og NO₂ enn eldre kjøretøy. Det er kun en begrenset undersøkelse fra TØI som antyder noe annet. Et generelt forbud mot dieselmotorer tar derfor ikke hensyn til at andre biler slipper ut like mye NO₂ som dieselmotorer. Det medfører en skjevbehandling og en situasjon der ikke alle som kan, faktisk bidrar til å få ned forurensningen i Oslo.

Vi mener luftkvaliteten i Oslo kan forbedres gjennom en rekke andre og mer permanente tiltak enn å forby bilbruk slik høringsforslaget beskriver. Følgende virkningsfulle tiltak bør vurderes først:

1. Luftforurensingen fra andre kilder må reduseres

En stor del av luftforurensingen i Oslo skyldes utslipp fra oljefyrer og vedfyring, samt fra skip ved kai.

OFV etterlyser en kraftigere satsing på å få ned utslippene fra disse forurensningskildene. Det har gått svært sakte med utskifting av gamle oljefyrer i Oslo, og det haster med å få gjennomført dette tiltaket.

Det samme gjelder etablering av landbasert strøm til skip ved kai. Utslippene fra disse kildene må reduseres i samme omfang og samtidig som utslippene fra veitrafikken.

2. Økte satser i bomringen

I stedet for å forby bilbruk på enkelte dager, kan takstene i bomringen økes på de dagene luftproblemene er størst som et haste tiltak. For å få maksimal uttelling av tiltaket, bør det innføres miljødifferensierte satser ut fra kjøretøyenes faktiske utslippskarakteristikk, for eksempel i henhold til teknologi og Euro-klassifisering, slik konsultentselskapet Cowi foreslår. I tillegg må dagens bomsnitt flyttes slik at gjennomfartstrafikken ikke blir berørt, men at den trafikken som går inn i Oslo og rundt i Oslo blir belastet med miljøgebyr. Pengene som tas inn gjennom dette tiltaket skal øremerkes andre miljøforbedringstiltak knyttet til veitrafikken. Dette er enkelt å kommunisere og vil antakeligvis ha tilsvarende effekt som et rent forbud, men i tillegg vil det gi økte ressurser til andre miljøtiltak.

3. Miljøsoner

Det bør opprettes miljøsoner i de mest utsatte delene av Oslo der biler som har større utslipp enn maks grensene, ikke har tilgang. OFV mener at Oslo kommune bør innhente erfaringer fra andre byer som har innført dette, og vurdere å innføre miljøsoner i Oslo dersom erfaringer med dette er gode.

4. Krav til miljøegenskaper på offentlig eide biler

Myndighetene, både statlige, fylkeskommunale og kommunale enheter må gå foran som gode eksempler. Det betyr at alle biler som eies av det offentlige må tilfredsstille de strengeste miljøkravene, og derfor bør Oslo kommune skifte ut alle sine kjøretøy til null- og lavutslippskjøretøy uansett størrelse. Dette må også være et krav ved anbud. Det vises videre til tidligere høringsuttalelse fra OFV om krav til miljøegenskaper på offentlig eide biler.

5. Krav til miljøegenskaper på biler i transport til eller innen Oslo kommune

Alle vare- og lastebiler som transporterer varer og gods i Oslo bør tilfredsstille de strengeste miljøkravene.

6. Alternativer til bilen

Oslo kommune og Akershus fylkeskommune har gjort en rekke forbedringer av kollektivtransporten de siste årene. Det har resultert i en betydelig nedgang i bilbruken inn og ut av og inne i Oslo. Vi mener at kollektivtransportløsningene må ytterligere forbedres og utvides slik at de i størst mulig grad blir et mer attraktivt og bedre fungerende alternativ til bilen for de fleste transportbehov til/fra og i Oslo. Et annet viktig tiltak som henger sammen med dette, er å utvide antallet og størrelsen på innfartsparkeringer ved alle knutepunkter i randsonen rundt Oslo kommune.

7. Gjennomfartstrafikk i egne traseer

Mye tungtrafikk går gjennom Oslo. Infrastrukturen bør bygges ut slik at denne trafikken alltid går langs de korteste, raskeste og minst miljøutsatte traseene.

8. Renhold av gater og tunneler

Luftkvaliteten, og da særlig med hensyn til partikler og svevestøv, vil bli sterkt forbedret dersom feie- og vaskerutinene av gater og tunneler intensiveres og bedres. Det tas inn mange millioner kroner på piggdekkavgiften hvert eneste år. Disse midlene må være øremerket renhold av Oslos gater og tunneler.

9. Satsing på lav- og nullutslippsbiler i hele bilparken

Det er mange bilmodeller som har lavt utslipp av både klimagassen CO₂ og NO₂. Særlig har nye hybridbiler med en kombinasjon av bensin og elektrisitet dette, i tillegg til rene el-biler. Men også små bensinbiler er gunstige for begge problemfeltene. For å overholde de lovpålagte grenseverdiene for NO₂, må utslippene ifølge NILU reduseres med ca. 50-60 prosent. Dette fordrer langsiktige tiltak som raskere innfasing av null- og lavutslippskjøretøy, men det mangler en helhetlig strategi for å få endret hele bilparken i miljø- og klimavennlig retning. OFV etterlyser en slik strategi, heller enn en forbudslinje. I dette arbeidet kan Oslo kommune gå foran.

OFV slutter seg til at det er behov for å gjøre noe med luftproblemene i Oslo. Vi anbefaler at det innføres permanente, virkningsfulle løsninger i stedet for kortsiktige brannslukkingstiltak. Prinsippene om teknologrettferdighet og "forurensere skal betale", bør legges til grunn ved vurderingen av de ulike tiltakene. Parallelt med innføringen av restriktive tiltak må det etableres bedre alternativer til bilbruk, slik at befolkningens mobilitet ikke reduseres som en følge av tiltakene.

Vennlig hilsen

Opplysningsrådet for Veitrafikken



Øyvind Solberg Thorsen
direktør